

dově vyslanectví, tedy mimo soud, člen cizího panovnického rodu, který ani nepožíval exteritoriality. Soudce může se tu ocitnouti v situaci krajně nepříjemné; má na vybranou, buď odmítnouti pozvání, aby výslech provedl mimo soud, a jíti vstříc možnosti, že výslech nebude proveden včas, bude-li president zaneprázdněn, nebo vyslechnouti svědka mimo soud proti zákonnému předpisu. Ustanovení, která se nezachovávají, zeslabují účinnost zákona. Proto by se doporučovalo připustiti, co předpisy jinde platné dovolují daleko širší měrou (sr. čl. 510 a n. tr. ř. franc. a belgický dekret ze 4. května 1812), aby totiž alespoň president republiky mohl býti slyšen ve svém obydlí nebo úřadovně, pokud může výslech býti proveden mimo hlavní přelíčení.

Statistika civilního soudnictví za rok 1925 je obsažena ve Zprávách státního úřadu statistického republiky československé č. 1.—2. ročník VIII. (1927). Přináší poprvé hojnější data také ze Slovenska. Počet projednávaných žalob stoupl v roce 1925 u soudů okresních od předcházejícího roku asi o 20% (v zemích historických 1924 — 253.549, 1925 — 292.102); stejně asi stoupl i počet nově přibylých exekucí (1924 — 319.181,*) 1925 — 362.381). Sporná agenda sborových soudů I. stolice stoupla v roce 1925 jen nepatrně (1924 — 38.284, 1925 — 40.785; z toho nových žalob 1924 — 30.314, 1925 — 32.916). Naproti tomu poklesla agenda živnostenských soudů (1924 — 6226, 1925 — 5904; z toho nových žalob 1924 — 6131, 1925 — 5822). Mírně stoupl počet odvolání od okresních soudů k sborovým soudům I. stolice (1924 — 6164, 1925 — 6541) i počet rekursů (1924 — 15.148, 1925 — 15.449). Počet odvolání i rekursů ku sborovým soudům druhé stolice, jakož i počet dovolání k nejvyššímu soudu z rozsudků soudů okresních se udržel na výši asi stejné jako roku předcházejícího, stoupl však počet dovolání proti rozsudkům sborových soudů I. stolice (včetně Slovenska 4154 a 4536, z toho dovolání nově přibylá 2804 a 3034). Poměr potvrzených a zrušených rozhodnutí zůstává většinou přibližně stejný. Pokud z něho možno posouditi kvalitu rozhodnutí, bylo by pozorovati zlepšení pro obvod pražský, pokud jde o vyřízení dovolání příznivé dovolateli, bylo-li dovolání podáno proti měnícímu výroku odvolacího soudu. Pokud jde o poměr potvrzených a zrušených rozhodnutí, stojí Slovensko daleko za historickými zeměmi; r. 1925 možno usuzovati z činnosti nejvyššího soudu na částečné zlepšení. Po vydání zákona č. 123/23 přesunul se poměr rozhodování samosoudcovského a senátního

*) Tato data se vztahují vesměs jen na země historické.

zcela ve prospěch onoho; v zemích historických bylo projednáno ze 100 sporů samosoudcem r. 1922 — 33·3 sporů, r. 1923 — 60·2, r. 1924 — 71·9, r. 1925 v pražském obvodu 72, v brněnském 72·8, v bratislavském 65·0, v košickém 62·4 (slovenské obvody nebyly v předcházejících letech čítány). Rozšíření principu samosoudcovského u sborových soudů I. stolice urychlilo rozhodování. Ze 100 sporů bylo vyřízeno rozsudkem u sborových soudů I. stolice do 1 měsíce r. 1922 — 41·3 (59·3)*) sporů, r. 1923 — 36·9 (46·7), r. 1924 — 38·8 (45·2), r. 1925 v obvodě pražském 48·4 (54·2), v obvodě brněnském 49·5 (54·9) sporů, kdežto na Slovensku jen 4·0 (5·3), v obvodu bratislavském a 6·2 (4·2) v obvodu košickém. Naproti tomu trvalo přes 2 roky ze 100 sporů r. 1922 — 1·5 (0·1), r. 1923 — 1·4 (0·9), r. 1924 — 1·1 (0·5), r. 1925 v obvodu pražském 0·9 (0·4), v obvodu brněnském 0·6 (0·2), kdežto v obvodu bratislavském 9·3 (6·3) a v košickém 9·0 (5·7). V zemích historických skončí největší počet sporů již v prvním měsíci, na Slovensku teprve v 6.—12. měsíci u sborových soudů a v 1.—3. měsíci u okresních soudů, což je jistě příznačné jak pro obsazení slovenských soudů tak pro předpisy tam platné. U okresních soudů v našich zemích nastalo v r. 1925 nepatrné zpomalení, jež lze dobře vysvětliti rostoucím zatížením těchto soudů. Řízení odvolací a dovolací se zrychlilo oproti roku 1924, který znamenal u sborových soudů I. a II. stolice dosti značné zpomalení odvolacího řízení. Je zajímavé, že kdežto v historických zemích skončí ve většině případů odvolací řízení již v prvním měsíci, na Slovensku největší počet odvolacích řízení trvá u sborových soudů I. stolice 1—3 měsíce, u sborových soudů II. stolice přes 6 měsíců (1925 v obvodu bratislavském 93·2%!). Zajímavá jsou též data konkursů a vyrovnání, která mají od r. 1923 povlnou sestupnou tendenci.

Třetí sjezd německých právníků v Československu, který se sejde letos o letnicích, projedná tyto otázky: 1. Jak má býti upraven zajišťovací převod v budoucím občanském zákoníku? 2. V jakém směru se doporučuje změnití platné právo akciové? 3. Do jaké míry se doporučuje zavést tresty podle úvahy? 4. Podle kterých zásad měly by býti a) ohraničeny trestné činy kriminální a správní, b) aplikovány obecné zásady trestního práva na správní delikty? 5. Reforma správního soudnictví. 6. Kterým hlavním směrem měla by se bráti v Československu politika daňová? — Generální sekretariát sjezdu je v Praze I., poslanecká sněmovna. Místem sjezdu je Liberec.

*) Číslo v závorkách vztahují se na spory vyřiz. samosoudcem.